

Zaawansowane programowanie w C++

Michał Tanaś, PhD

Adam Mickiewicz University, Faculty of Physics

<http://www.amu.edu.pl/~mtanas>

Michal.Tanas@amu.edu.pl

Programy wielowątkowe – pułapki

Najważniejsza cecha programu wielowątkowego

Dla prawidłowego działania programu istotne są zależności czasowe pomiędzy wątkami

a w związku z tym:

- źle napisany program wielowątkowy nie jest deterministyczny
- śledzenie programu wielowątkowego jest bezcelowe
- szukanie błędów w programie wielowątkowym jest bardzo trudne

Programy wielowątkowe – pułapki

Najważniejsza cecha programu wielowątkowego

Dla prawidłowego działania programu istotne są zależności czasowe pomiędzy wątkami

a w związku z tym:

- źle napisany program wielowątkowy nie jest deterministyczny
- śledzenie programu wielowątkowego jest bezcelowe
- szukanie błędów w programie wielowątkowym jest bardzo trudne

Programy wielowątkowe – pułapki

Najważniejsza cecha programu wielowątkowego

Dla prawidłowego działania programu istotne są zależności czasowe pomiędzy wątkami

a w związku z tym:

- źle napisany program wielowątkowy nie jest deterministyczny
- śledzenie programu wielowątkowego jest bezcelowe
- szukanie błędów w programie wielowątkowym jest bardzo trudne

Programy wielowątkowe – pułapki

Najważniejsza cecha programu wielowątkowego

Dla prawidłowego działania programu istotne są zależności czasowe pomiędzy wątkami

a w związku z tym:

- źle napisany program wielowątkowy nie jest deterministyczny
- śledzenie programu wielowątkowego jest bezcelowe
- szukanie błędów w programie wielowątkowym jest bardzo trudne

Programy wielowątkowe – pułapki

Najważniejsza cecha programu wielowątkowego

Dla prawidłowego działania programu istotne są zależności czasowe pomiędzy wątkami

a w związku z tym:

- źle napisany program wielowątkowy nie jest deterministyczny
- śledzenie programu wielowątkowego jest bezcelowe
- szukanie błędów w programie wielowątkowym jest bardzo trudne

Programy wielowątkowe – pułapki

Najważniejsza cecha programu wielowątkowego

Dla prawidłowego działania programu istotne są zależności czasowe pomiędzy wątkami

a w związku z tym:

- źle napisany program wielowątkowy nie jest deterministyczny
- śledzenie programu wielowątkowego jest bezcelowe
- szukanie błędów w programie wielowątkowym jest bardzo trudne

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 1 – lokalne kopie danych

Wątek A

```
mov ax,zmienna  
inc ax
```

```
inc ax  
mov zmienna,ax
```

zmienna=zmienna+2

Wątek B

```
mov ax,zmienna  
add ax,5  
mov zmienna,ax
```

zmienna=zmienna+5

a powinno być: zmienna=zmienna+7

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 1 – „podręczne” kopie danych

- wątki operują na własnych lokalnych kopiach zmiennej
- zmiany wartości zmiennej dokonane w jednym wątku nie są widoczne w pozostałych
- końcowy wynik jest przypadkowy – wynik tego wątku który ostatni zapisał zmienną
- Wniosek: kompilator MUSI wiedzieć że daną zmienną wykorzystuje więcej niż jeden wątek, w C++ zmienna musi być typu `volatile`.

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 1 – „podręczne” kopie danych

- wątki operują na własnych lokalnych kopiach zmiennej
- zmiany wartości zmiennej dokonane w jednym wątku nie są widoczne w pozostałych
- końcowy wynik jest przypadkowy – wynik tego wątku który ostatni zapisał zmienną
- Wniosek: kompilator MUSI wiedzieć że daną zmienną wykorzystuje więcej niż jeden wątek, w C++ zmienna musi być typu `volatile`.

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 1 – „podręczne” kopie danych

- wątki operują na własnych lokalnych kopiach zmiennej
- zmiany wartości zmiennej dokonane w jednym wątku nie są widoczne w pozostałych
- końcowy wynik jest przypadkowy – wynik tego wątku który ostatni zapisał zmienną
- Wniosek: kompilator MUSI wiedzieć że daną zmienną wykorzystuje więcej niż jeden wątek, w C++ zmienna musi być typu `volatile`.

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 1 – „podręczne” kopie danych

- wątki operują na własnych lokalnych kopiach zmiennej
- zmiany wartości zmiennej dokonane w jednym wątku nie są widoczne w pozostałych
- końcowy wynik jest przypadkowy – wynik tego wątku który ostatni zapisał zmienną
- Wniosek: kompilator MUSI wiedzieć że daną zmienną wykorzystuje więcej niż jeden wątek, w C++ zmienna musi być typu `volatile`.

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 2 – nie atomowy zapis danych

Wątek A					zmienna				Wątek B				
					0x00	0x00	0x00	0x00					
0x01	0x02	0x03	0x04	→	0x01	0x00	0x00	0x00					
0x01	0x02	0x03	0x04	→	0x01	0x02	0x00	0x00					
					0x01	0x02	0x00	0x00	→	0x01	0x00	0x00	0x00
					0x01	0x02	0x00	0x00	→	0x01	0x02	0x00	0x00
					0x01	0x02	0x00	0x00	→	0x00	0x00	0x00	0x00
					0x01	0x02	0x00	0x00	→	0x00	0x00	0x00	0x00
0x01	0x02	0x03	0x04	→	0x01	0x02	0x03	0x00					
0x01	0x02	0x03	0x04	→	0x01	0x02	0x03	0x04					

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 2 – nie atomowy zapis danych

- zapis danych do pamięci nie jest operacją atomową
- możliwe jest zatem odczytanie CZEŚCIOWO zapisanych danych przez inny wątek
- tak odczytane dane mają zazwyczaj przypadkowe wartości
- Wniosek: każda operacja na współdzielonych danych MUSI być zabezpieczona blokadą (mutex albo semafor).

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 2 – nie atomowy zapis danych

- zapis danych do pamięci nie jest operacją atomową
- możliwe jest zatem odczytanie CZEŚCIOWO zapisanych danych przez inny wątek
- tak odczytane dane mają zazwyczaj przypadkowe wartości
- Wniosek: każda operacja na współdzielonych danych MUSI być zabezpieczona blokadą (mutex albo semafor).

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 2 – nie atomowy zapis danych

- zapis danych do pamięci nie jest operacją atomową
- możliwe jest zatem odczytanie CZEŚCIOWO zapisanych danych przez inny wątek
- tak odczytane dane mają zazwyczaj przypadkowe wartości
- Wniosek: każda operacja na współdzielonych danych MUSI być zabezpieczona blokadą (mutex albo semafor).

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 2 – nie atomowy zapis danych

- zapis danych do pamięci nie jest operacją atomową
- możliwe jest zatem odczytanie CZEŚCIOWO zapisanych danych przez inny wątek
- tak odczytane dane mają zazwyczaj przypadkowe wartości
- Wniosek: każda operacja na współdzielonych danych MUSI być zabezpieczona blokadą (mutex albo semafor).

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 3 – zakleszczenie (deadlock)

Wątek A

```
pthread_mutex_lock(&blokada1);
```

```
pthread_mutex_lock(&blokada2);     STOP
```

posiada blokadę 1, czeka na zwolnienie
blokady 2

Wątek B

```
pthread_mutex_lock(&blokada2);
```

```
pthread_mutex_lock(&blokada1);     STOP
```

posiada blokadę 2, czeka na zwolnienie
blokady 1

Zwolnienie żadnej z blokad nigdy nie nastąpi!

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 3 – zakleszczenie (deadlock)

- przy źle założonych blokadach wątki mogą wejść w stan w którym kontynuowanie programu nie jest możliwe
- popularna analogia: problem jedzących filozofów (albo bajka o Kozaku i Tatarzynie)
- Wniosek: bardzo uważnie programować zagnieżdżone blokady, w miarę możliwości unikać ich w ogóle

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 3 – zakleszczenie (deadlock)

- przy źle założonych blokadach wątki mogą wejść w stan w którym kontynuowanie programu nie jest możliwe
- popularna analogia: problem jedzących filozofów (albo bajka o Kozaku i Tatarzynie)
- Wniosek: bardzo uważnie programować zagnieżdżone blokady, w miarę możliwości unikać ich w ogóle

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 3 – zakleszczenie (deadlock)

- przy źle założonych blokadach wątki mogą wejść w stan w którym kontynuowanie programu nie jest możliwe
- popularna analogia: problem jedzących filozofów (albo bajka o Kozaku i Tatarzynie)
- Wniosek: bardzo uważnie programować zagnieżdżone blokady, w miarę możliwości unikać ich w ogóle

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 4 – zagłódzenie wątku

Wątek A

```
for (;;) {  
    if (pthread_mutex_trylock(&blokada1)<0)  
        continue;  
    ...  
    pthread_mutex_unlock(&blokada1);  
}
```

Wątek B

```
for (;;) {  
    if (pthread_mutex_trylock(&blokada2)<0)  
        continue;  
    ...  
    pthread_mutex_unlock(&blokada2);  
}
```

Wątek C

```
for (;;) {  
    if (pthread_mutex_trylock(&blokada1)<0)  
        continue;  
    if (pthread_mutex_trylock(&blokada2)<0) {  
        pthread_mutex_unlock(&blokada1);  
        continue;  
    }  
    ...  
}
```

Wątek C zostanie wykonany tylko jeśli instrukcje oznaczone kolorami
będą przetwarzane równocześnie!

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 4 – zagłodzenie wątku

- zwalnianie blokad w przypadku niemożności kontynuowania wątku eliminuje zakleszczenia, ale wprowadza możliwość że jakiś wątek nigdy nie zostanie wykonany
- popularna analogia: problem jedzących filozofów
- Wniosek: w miarę możliwości unikać pollingu blokad

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 4 – zagłódzenie wątku

- zwalnianie blokad w przypadku niemożności kontynuowania wątku eliminuje zakleszczenia, ale wprowadza możliwość że jakiś wątek nigdy nie zostanie wykonany
- popularna analogia: problem jedzących filozofów
- Wniosek: w miarę możliwości unikać pollingu blokad

Programy wielowątkowe – pułapki

Pułapka 4 – zagłódzenie wątku

- zwalnianie blokad w przypadku niemożności kontynuowania wątku eliminuje zakleszczenia, ale wprowadza możliwość że jakiś wątek nigdy nie zostanie wykonany
- popularna analogia: problem jedzących filozofów
- Wniosek: w miarę możliwości unikać pollingu blokad

Programy wielowątkowe

Mechanizmy programowania wielowątkowego w Linuxie

- Standardowe mechanizmy Linuxa (fork, wait i clone)
- Biblioteka PThreads (POSIX Threads)
- System V IPC (Inter Process Communication)

Programy wielowątkowe

Mechanizmy programowania wielowątkowego w Linuxie

- Standardowe mechanizmy Linuxa (fork, wait i clone)
- Biblioteka PThreads (POSIX Threads)
- System V IPC (Inter Process Communication)

Programy wielowątkowe

Mechanizmy programowania wielowątkowego w Linuxie

- Standardowe mechanizmy Linuxa (fork, wait i clone)
- Biblioteka PThreads (POSIX Threads)
- System V IPC (Inter Process Communication)

Programy wielowątkowe – uwaga techniczna

Niektóre funkcje i zmienne systemowe standardowo nie są przystosowane do programów wielowątkowych. Np. `errno`.

Program wielowątkowy musi być kompilowany z parametrem
`gcc -D_REENTRANT`

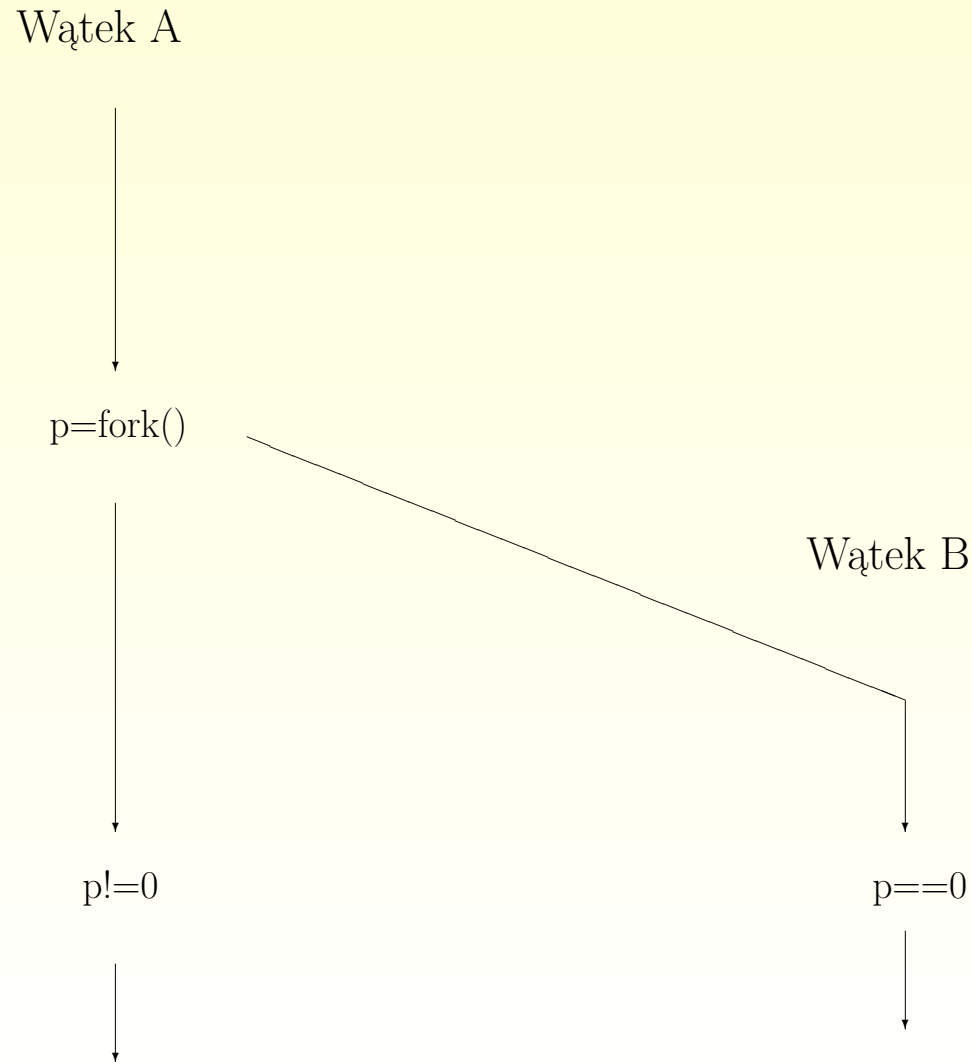
Programy wielowątkowe – uwaga techniczna

Niektóre funkcje i zmienne systemowe standardowo nie są przystosowane do programów wielowątkowych. Np. `errno`.

Program wielowątkowy musi być kompilowany z parametrem
`gcc -D_REENTRANT`

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Unixa

Funkcja fork:

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Unixa

`int fork()`

- tworzy proces potomny identyczny (tzn. z identycznymi stronami kodu) z procesem wywołującym
- oba procesy nie współdzielą żadnych danych (pamięci, otwartych plików, itp.), strony pamięci obu wątków są kopiowane przy pomocy copy-on-write
- do procesu potomnego fork zwraca 0, do procesu macierzystego fork zwraca PID procesu potomnego

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Unixa

`int fork()`

- tworzy proces potomny identyczny (tzn. z identycznymi stronami kodu) z procesem wywołującym
- oba procesy nie współdzielą żadnych danych (pamięci, otwartych plików, itp.), strony pamięci obu wątków są kopiowane przy pomocy copy-on-write
- do procesu potomnego fork zwraca 0, do procesu macierzystego fork zwraca PID procesu potomnego

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Unixa

`int fork()`

- tworzy proces potomny identyczny (tzn. z identycznymi stronami kodu) z procesem wywołującym
- oba procesy nie współdzielą żadnych danych (pamięci, otwartych plików, itp.), strony pamięci obu wątków są kopiowane przy pomocy copy-on-write
- do procesu potomnego `fork` zwraca 0, do procesu macierzystego `fork` zwraca PID procesu potomnego

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Unixa

Typowe zastosowanie fork

```
pid=fork();  
if (pid==0) {  
    // proces potomny  
} else {  
    // proces macierzysty  
}
```

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
int clone(int (*fn)(void *), void *child_stack,  
          int flags, void *arg);
```

- tworzy proces potomny
- w kontekście procesu macierzystego zwraca PID procesu potomnego
- oba procesy mogą współdzielić dane (pamięć, otwarte pliki, itp.)
- istnieje tylko w Linuxie

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
int clone(int (*fn)(void *), void *child_stack,  
          int flags, void *arg);
```

- tworzy proces potomny
- w kontekście procesu macierzystego zwraca PID procesu potomnego
- oba procesy mogą współdzielić dane (pamięć, otwarte pliki, itp.)
- istnieje tylko w Linuxie

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
int clone(int (*fn)(void *), void *child_stack,  
         int flags, void *arg);
```

- tworzy proces potomny
- w kontekście procesu macierzystego zwraca PID procesu potomnego
- oba procesy mogą współdzielić dane (pamięć, otwarte pliki, itp.)
- istnieje tylko w Linuxie

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
int clone(int (*fn)(void *), void *child_stack,  
          int flags, void *arg);
```

- tworzy proces potomny
- w kontekście procesu macierzystego zwraca PID procesu potomnego
- oba procesy mogą współdzielić dane (pamięć, otwarte pliki, itp.)
- istnieje tylko w Linuxie

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
int clone(int (*fn)(void *), void *child_stack,  
         int flags, void *arg);
```

- w kontekście procesu potomnego wywoływana jest funkcja `fn` z argumentem `arg`.
- wyjście z funkcji `fn` w kontekście procesu potomnego jest równoznaczne z zakończeniem tego procesu.
- wartość zwracana przez funkcję `fn` jest kodem wyjścia procesu potomnego

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
int clone(int (*fn)(void *), void *child_stack,  
         int flags, void *arg);
```

- w kontekście procesu potomnego wywoływana jest funkcja fn z argumentem arg.
- wyjście z funkcji fn w kontekście procesu potomnego jest równoznaczne z zakończeniem tego procesu.
- wartość zwracana przez funkcję fn jest kodem wyjścia procesu potomnego

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
int clone(int (*fn)(void *), void *child_stack,  
         int flags, void *arg);
```

- w kontekście procesu potomnego wywoływana jest funkcja fn z argumentem arg.
- wyjście z funkcji fn w kontekście procesu potomnego jest równoznaczne z zakończeniem tego procesu.
- wartość zwracana przez funkcję fn jest kodem wyjścia procesu potomnego

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
int clone(int (*fn)(void *), void *child_stack,  
         int flags, void *arg);
```

- wskaźnik `child_stack` określa stos procesu potomnego
- `child_stack` musi wskazywać na obszar pamięci zaalokowany przez proces macierzysty

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
int clone(int (*fn)(void *), void *child_stack,  
         int flags, void *arg);
```

- wskaźnik `child_stack` określa stos procesu potomnego
- `child_stack` musi wskazywać na obszar pamięci zaalokowany przez proces macierzysty

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
int clone(int (*fn)(void *), void *child_stack,  
         int flags, void *arg);
```

Argument `flags` określa co będzie współdzielone pomiędzy wątkami (domyślnie: nic). Najważniejsze maski bitowe:

- `CLONE_FS` – współdzielenie systemu plików. Wywołanie przez dowolny wątek funkcji `chdir`, `chroot` lub `umask` będzie miało efekt również w drugim wątku.
- `CLONE_FILES` – współdzielenie deskryptorów plików. Wszystkie operacje na deskryptorach plików (również utworzenie nowego deskryptora) wykonane przez dowolny wątek będą miały efekt również w drugim wątku.

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
int clone(int (*fn)(void *), void *child_stack,  
         int flags, void *arg);
```

Argument `flags` określa co będzie współdzielone pomiędzy wątkami (domyślnie: nic). Najważniejsze maski bitowe:

- `CLONE_FS` – współdzielenie systemu plików. Wywołanie przez dowolny wątek funkcji `chdir`, `chroot` lub `umask` będzie miało efekt również w drugim wątku.
- `CLONE_FILES` – współdzielenie deskryptorów plików. Wszystkie operacje na deskryptorach plików (również utworzenie nowego deskryptora) wykonane przez dowolny wątek będą miały efekt również w drugim wątku.

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
int clone(int (*fn)(void *), void *child_stack,  
         int flags, void *arg);
```

Najważniejsze maski bitowe flags:

- **CLONE_SIGHAND** – współdzielenie funkcji obsługi sygnałów. Zmiana przez dowolny wątek funkcji obsługi sygnału lub reakcji na sygnał (**SIG_IGN**, **SIG_DFL**) będzie miała efekt również w drugim wątku.
- **CLONE_VM** – współdzielenie pamięci. Zapis do pamięci (oraz wywołanie funkcji **mmap** i **munmap**) wykonany przez przez dowolny wątek będzie widoczny również w drugim wątku.

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
int clone(int (*fn)(void *), void *child_stack,  
          int flags, void *arg);
```

Najważniejsze maski bitowe flags:

- **CLONE_SIGHAND** – współdzielenie funkcji obsługi sygnałów. Zmiana przez dowolny wątek funkcji obsługi sygnału lub reakcji na sygnał (SIG_IGN, SIG_DFL) będzie miała efekt również w drugim wątku.
- **CLONE_VM** – współdzielenie pamięci. Zapis do pamięci (oraz wywołanie funkcji mmap i munmap) wykonany przez dowolny wątek będzie widoczny również w drugim wątku.

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t wait(int *status);
```

Funkcja `wait` zatrzymuje wykonywanie procesu macierzystego do czasu aż nastąpi zakończenie jakiegokolwiek procesu potomnego.

zwraca PID procesu potomnego który się zakończył

Jeżeli argument `status` jest różny od `NULL` zostaną w nim zachowane informacje o przyczynach zakończenia procesu potomnego. Wartość zmiennej wskazywanej przez `status` przed wywołaniem `wait` jest ignorowana.

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t wait(int *status);
```

Funkcja `wait` zatrzymuje wykonywanie procesu macierzystego do czasu aż nastąpi zakończenie jakiegokolwiek procesu potomnego.

zwraca PID procesu potomnego który się zakończył

Jeżeli argument `status` jest różny od `NULL` zostaną w nim zachowane informacje o przyczynach zakończenia procesu potomnego. Wartość zmiennej wskazywanej przez `status` przed wywołaniem `wait` jest ignorowana.

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t wait(int *status);
```

Funkcja `wait` zatrzymuje wykonywanie procesu macierzystego do czasu aż nastąpi zakończenie jakiegokolwiek procesu potomnego.

zwraca PID procesu potomnego który się zakończył

Jeżeli argument `status` jest różny od `NULL` zostaną w nim zachowane informacje o przyczynach zakończenia procesu potomnego. Wartość zmiennej wskazywanej przez `status` przed wywołaniem `wait` jest ignorowana.

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t wait(int *status);
```

Makra testujące status:

- **WIFEXITED(status)** – zwraca wartość logiczną „prawda” jeżeli proces potomny zakończył się w normalny sposób (tzn. przez wywołanie `exit`, powrót z funkcji `main`)
- **WIFEXITSTATUS(status)** – zwraca kod zakończenia procesu potomnego
 - może być wykonane tylko jeśli **WIFEXITED** zwróciło wartość „prawda”
 - zwraca jedynie 8 najmłodszych bitów kodu zakończenia

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t wait(int *status);
```

Makra testujące status:

- **WIFEXITED(status)** – zwraca wartość logiczną „prawda” jeżeli proces potomny zakończył się w normalny sposób (tzn. przez wywołanie `exit`, powrót z funkcji `main`)
- **WIFEXITSTATUS(status)** – zwraca kod zakończenia procesu potomnego
 - może być wykonane tylko jeśli **WIFEXITED** zwróciło wartość „prawda”
 - zwraca jedynie 8 najmłodszych bitów kodu zakończenia

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t wait(int *status);
```

Makra testujące status:

- `WIFEXITED(status)` – zwraca wartość logiczną „prawda” jeżeli proces potomny zakończył się w normalny sposób (tzn. przez wywołanie `exit`, powrót z funkcji `main`)
- `WIFEXITSTATUS(status)` – zwraca kod zakończenia procesu potomnego
 - może być wykonane tylko jeśli `WIFEXITED` zwróciło wartość „prawda”
 - zwraca jedynie 8 najmłodszych bitów kodu zakończenia

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t wait(int *status);
```

Makra testujące status:

- `WIFEXITED(status)` – zwraca wartość logiczną „prawda” jeżeli proces potomny zakończył się w normalny sposób (tzn. przez wywołanie `exit`, powrót z funkcji `main`)
- `WIFEXITSTATUS(status)` – zwraca kod zakończenia procesu potomnego
 - może być wykonane tylko jeśli `WIFEXITED` zwróciło wartość „prawda”
 - zwraca jedynie 8 najmłodszych bitów kodu zakończenia

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t wait(int *status);
```

Makra testujące status:

- **WIFSIGNALED(status)** – zwraca wartość logiczną „prawda” jeżeli proces potomny zakończył w skutek otrzymania sygnału (np. SIGTERM, SIGSEGV, itp.)
- **WTERMSIG(status)** – zwraca numer sygnału który spowodował zakończenia procesu potomnego. Może być wykonane tylko jeśli **WIFSIGNALED** zwróciło wartość „prawda”.

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t wait(int *status);
```

Makra testujące status:

- `WIFSIGNALED(status)` – zwraca wartość logiczną „prawda” jeżeli proces potomny zakończył w skutek otrzymania sygnału (np. `SIGTERM`, `SIGSEGV`, itp.)
- `WTERMSIG(status)` – zwraca numer sygnału który spowodował zakończenia procesu potomnego. Może być wykonane tylko jeśli `WIFSIGNALED` zwróciło wartość „prawda”.

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t waitpid(pid_t pid, int *status, int options);
```

Funkcja `waitpid` zatrzymuje wykonywanie procesu macierzystego do czasu aż nastąpi zakończenie procesu potomnego o podanym identyfikatorze.

zwraca PID procesu potomnego który się zakończył

W zależności od wartość parametru `pid`

- `pid > 0` – `waitpid` czeka na zakończenie procesu potomnego i identyfikatorze `pid`
- `pid == -1` – `waitpid` czeka na zakończenie dowolnego procesu potomnego (tak jak `wait`).

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t waitpid(pid_t pid, int *status, int options);
```

Funkcja `waitpid` zatrzymuje wykonywanie procesu macierzystego do czasu aż nastąpi zakończenie procesu potomnego o podanym identyfikatorze.

zwraca PID procesu potomnego który się zakończył

W zależności od wartość parametru `pid`

- `pid > 0` – `waitpid` czeka na zakończenie procesu potomnego i identyfikatorze `pid`
- `pid == -1` – `waitpid` czeka na zakończenie dowolnego procesu potomnego (tak jak `wait`).

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t waitpid(pid_t pid, int *status, int options);
```

Funkcja `waitpid` zatrzymuje wykonywanie procesu macierzystego do czasu aż nastąpi zakończenie procesu potomnego o podanym identyfikatorze.

zwraca PID procesu potomnego który się zakończył

W zależności od wartość parametru `pid`

- `pid > 0` – `waitpid` czeka na zakończenie procesu potomnego i identyfikatorze `pid`
- `pid == -1` – `waitpid` czeka na zakończenie dowolnego procesu potomnego (tak jak `wait`).

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t waitpid(pid_t pid, int *status, int options);
```

Funkcja `waitpid` zatrzymuje wykonywanie procesu macierzystego do czasu aż nastąpi zakończenie procesu potomnego o podanym identyfikatorze.

zwraca PID procesu potomnego który się zakończył

W zależności od wartość parametru `pid`

- `pid > 0` – `waitpid` czeka na zakończenie procesu potomnego i identyfikatorze `pid`
- `pid == -1` – `waitpid` czeka na zakończenie dowolnego procesu potomnego (tak jak `wait`).

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t waitpid(pid_t pid, int *status, int options);
```

Funkcja `waitpid` zatrzymuje wykonywanie procesu macierzystego do czasu aż nastąpi zakończenie procesu potomnego o podanym identyfikatorze.

zwraca PID procesu potomnego który się zakończył

W zależności od wartość parametru `pid`

- `pid > 0` – `waitpid` czeka na zakończenie procesu potomnego i identyfikatorze `pid`
- `pid == -1` – `waitpid` czeka na zakończenie dowolnego procesu potomnego (tak jak `wait`).

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t waitpid(pid_t pid, int *status, int options);
```

argument `status` działa identycznie jak w funkcji `wait`

najważniejsze maski bitowe parametru `options`

- `WNOHANG` – `waitpid` nie zatrzymuje procesu macierzystego jeżeli żaden z procesów potomnych się nie zakończył. Używane do usuwania zombich.

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t waitpid(pid_t pid, int *status, int options);
```

argument status działa identycznie jak w funkcji wait

najważniejsze maski bitowe parametru options

- WNOHANG – waitpid nie zatrzymuje procesu macierzystego jeżeli żaden z procesów potomnych się nie zakończył. Używane do usuwania zombich.

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t waitpid(pid_t pid, int *status, int options);
```

argument status działa identycznie jak w funkcji wait

najważniejsze maski bitowe parametru options

- WNOHANG – waitpid nie zatrzymuje procesu macierzystego jeżeli żaden z procesów potomnych się nie zakończył. Używane do usuwania zombich.

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t wait(int *status);  
pid_t waitpid(pid_t pid, int *status, int options);
```

Błędy zwracane przez `wait` i `waitpid`

- `ECHILD` dla `wait` – proces w którym wywołano `wait` nie ma procesów potomnych
- `ECHILD` dla `waitpid` – proces o identyfikatorze `pid` nie istnieje lub nie jest potomkiem procesu dla którego wywołano `wait`.

Programy wielowątkowe – standardowe mechanizmy Linuxa

```
pid_t wait(int *status);  
pid_t waitpid(pid_t pid, int *status, int options);
```

Błędy zwracane przez `wait` i `waitpid`

- `ECHILD` dla `wait` – proces w którym wywołano `wait` nie ma procesów potomnych
- `ECHILD` dla `waitpid` – proces o identyfikatorze `pid` nie istnieje lub nie jest potomkiem procesu dla którego wywołano `wait`.